

กฎ ก.พ.ค.ตร.

ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์

พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๕) มาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๑๔๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ก.พ.ค.ตร. จึงออกกฎ ก.พ.ค.ตร. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ.ค.ตร. นี้เรียกว่า “กฎ ก.พ.ค.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ กฎ ก.พ.ค.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกฎ ก.พ.ค.ตร. นี้

“ผู้ร้องทุกข์” หมายความว่า ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ และให้หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับมอบหมายด้วย

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ร้องทุกข์และคู่กรณีในการร้องทุกข์

“คู่กรณีในการร้องทุกข์” หมายความว่า ผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

“เจ้าพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์ การตรวจคำร้องทุกข์ และงานธุรการอย่างอื่น เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของ ก.พ.ค.ตร. ตามที่ได้รับมอบหมาย

“นิติกรผู้รับผิดชอบสำนวน” หมายความว่า นิติกรของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบประจำสำนวน เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของกรรมการเจ้าของสำนวน หรือปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการ ก.พ.ค.ตร.

“กรรมการเจ้าของสำนวน” หมายความว่า กรรมการซึ่งได้รับมอบหมายจากประธาน ก.พ.ค.ตร. ให้เป็นผู้รับผิดชอบสำนวนเรื่องร้องทุกข์

“ผู้มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์” หมายความว่า ก.พ.ค.ตร. หรือผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป ที่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามกฎหมาย ก.พ.ค.ตร. นี้ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ให้ประธาน ก.พ.ค.ตร. รักษาการตามกฎหมาย ก.พ.ค.ตร. นี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ คำสั่ง และแบบพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎหมาย ก.พ.ค.ตร. นี้

กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ก.พ.ค.ตร. นี้ ให้ประธาน ก.พ.ค.ตร. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด หรือประธาน ก.พ.ค.ตร. จะเสนอให้ ก.พ.ค.ตร. เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้ คำวินิจฉัยนั้น ให้เป็นที่สุด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามกฎหมาย ก.พ.ค.ตร. นี้ เป็นการพิจารณาโดยใช้ระบบไต่สวน

ข้อ ๖ ระยะเวลาการร้องทุกข์ การร้องทุกข์ และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ของข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมาย ก.พ.ค.ตร. นี้

ข้อ ๗ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อมีกรณีเป็นปัญหาขึ้นระหว่างกัน ควรจะได้ปรึกษาหารือทำความเข้าใจกัน ดังนั้น เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชามีปัญหาเกี่ยวกับการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือเกิดจากการปฏิบัติโดยมิชอบของผู้บังคับบัญชาต่อตน และแสดงความประสงค์ที่จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้นให้โอกาสและรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว เพื่อเป็นทางแห่งการทำความเข้าใจและแก้ปัญหาก่เกิดขึ้นในชั้นต้น

ถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ประสงค์ที่จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจงหรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ หรือไม่ได้รับโอกาสให้ปรึกษาหารือ ให้มีสิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย ก.พ.ค.ตร. นี้

ข้อ ๘ ข้าราชการตำรวจผู้ใดเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือปฏิบัติโดยมิชอบต่อตน หรือกฎหมาย ก.พ.ค.ตร. ที่ออกมาใช้บังคับขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ หรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม มีสิทธิร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.พ.ค.ตร. แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้าราชการตำรวจผู้ใดเห็นว่า ตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในการเรียงลำดับอาวุโสหรือในการแต่งตั้ง ให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.ตร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งแต่งตั้ง

ข้อ ๙ การร้องทุกข์ให้ทำเป็นหนังสือถึงผู้มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องทุกข์ โดยให้ใช้ถ้อยคำสุภาพ และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่สำหรับการติดต่อเกี่ยวกับการร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์
- (๒) การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์
- (๓) ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้ร้องทุกข์เห็นว่า เป็นปัญหาของเรื่องร้องทุกข์

(๔) คำขอของผู้ร้องทุกข์

(๕) ลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ร้องทุกข์แทนกรณีมีเหตุจำเป็นตามข้อ ๑๒

ข้อ ๑๐ คำร้องทุกข์ให้ยื่นด้วยตนเองต่อเจ้าพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์ หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๓๕ มอบหมาย แล้วแต่กรณี หรือจะส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ และให้ถือว่าวันที่ยื่นคำร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์ เจ้าหน้าที่ซึ่งผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๓๕ มอบหมาย หรือวันที่ไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือร้องทุกข์ แล้วแต่กรณี เป็นวันยื่นคำร้องทุกข์

ข้อ ๑๑ การยื่นคำร้องทุกข์ให้แนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องพร้อมคำร้องทุกข์ กรณีที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ เพราะพยานหลักฐานอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่น หรือเพราะเหตุอื่นใดให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานไว้ด้วย

ให้ผู้ร้องทุกข์ทำสำเนาคำร้องทุกข์และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ผู้ร้องทุกข์รับรองสำเนาถูกต้องหนึ่งชุด แนบพร้อมคำร้องทุกข์ด้วย

ข้อ ๑๒ ผู้มีสิทธิร้องทุกข์จะมอบหมายให้บุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วร้องทุกข์แทนได้ในกรณีมีเหตุจำเป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เจ็บป่วยจนไม่สามารถร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง

(๒) อยู่ในต่างประเทศและคาดหมายได้ว่าไม่อาจร้องทุกข์ได้ทันภายในเวลาที่กำหนด

(๓) มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นสมควร

การมอบหมายตามวรรคหนึ่ง จะต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้มีสิทธิร้องทุกข์ พร้อมทั้งหลักฐานแสดงเหตุจำเป็นข้างต้น

ข้อ ๑๓ ภายหลังจากการยื่นคำร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์อาจมอบหมายให้บุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะเป็นผู้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดในกระบวนการร้องทุกข์แทนก็ได้

การชี้แจงหรือให้ถ้อยคำต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ หรือต่อกรรมการเจ้าของสำนวนคู่กรณีมีสิทธิหน้าที่ปรึกษาของตนคนหนึ่งเข้าร่วมฟังได้

ข้อ ๑๔ การมอบหมายตามกฎหมาย ก.พ.ค.ตร. นี้ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้มอบ ผู้รับมอบ และพยาน โดยให้มีหลักฐานแสดงตัวผู้ได้รับมอบหมายด้วย

ข้อ ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาการร้องทุกข์ การนับวันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) กรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือ ให้ถือว่าวันที่ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๒) กรณีที่ไม่มีการลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งตาม (๑) เมื่อมีการแจ้งคำสั่งให้ทราบ พร้อมสำเนาคำสั่งรวมทั้งทำบันทึกวันเดือนปี เวลาและสถานที่ที่แจ้ง โดยลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๓) กรณีที่ไม่อาจแจ้งคำสั่งตาม (๒) และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกสั่ง ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่ง ไปสองฉบับ เพื่อให้เก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ และให้ลงลายมือชื่อกับวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่ง แล้วส่งกลับคืนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ กรณีเช่นนี้ เมื่อปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนว่าผู้นั้นได้รับคำสั่งดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนไว้แล้ว ให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันที่ส่งสำหรับกรณีส่งภายในประเทศ หรือเมื่อครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำหรับกรณี ส่งไปยังต่างประเทศเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับ หรือได้รับก่อน หรือหลังจากวันนั้น

(๔) กรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา โดยไม่มีคำสั่ง เป็นหนังสือ ให้ถือว่าวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้มีสิทธิร้องทุกข์รับทราบหรือควรรับทราบคำสั่งที่ไม่เป็นหนังสือนั้น เป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๕) กรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา โดยไม่ได้ มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือว่าวันที่ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาดังกล่าว เป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

ข้อ ๑๖ ผู้ร้องทุกข์อาจถอนคำร้องทุกข์ที่ยื่นไว้ในเวลาใด ๆ ก่อนที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัย ร้องทุกข์มีคำวินิจฉัยในเรื่องนั้นก็ได้

การถอนคำร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ แต่ถ้าผู้ร้องทุกข์ ถอนคำร้องทุกข์ด้วยวาจาต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์บันทึกไว้และให้ผู้ร้องทุกข์ ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

เมื่อมีการถอนคำร้องทุกข์ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์อนุญาตและสั่งจำหน่ายคำร้องทุกข์ ออกจากสารบบ เว้นแต่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นว่า การพิจารณาต่อไปจะเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครอง ระบบคุณธรรมก็ให้พิจารณาต่อไปก็ได้

ข้อ ๑๗ การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์หรือกรรมการเจ้าของสำนวน มีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องจากพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่น นอกเหนือจากพยานหลักฐานของคู่กรณีปรากฏในคำร้องทุกข์ ค่าแก้คำร้องทุกข์ก็ได้ ในการแสวงหา ข้อเท็จจริงเช่นว่านี้ ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์อาจดำเนินการตามที่กำหนดในหมวด ๓ ส่วนที่ ๔ หรือตามที่เห็นสมควร

กรณีที่ข้อเท็จจริงซึ่งจะนำมาพิจารณาวินิจฉัยกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ หรือกรรมการเจ้าของสำนวน ต้องให้คู่กรณีได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้ง และแสดงพยานหลักฐานของตน

ข้อ ๑๘ คำวินิจฉัยในเรื่องร้องทุกข์ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) ชื่อผู้ร้องทุกข์

- (๒) ชื่อคู่กรณีในการร้องทุกข์
- (๓) สรุปคำร้องทุกข์และคำขอของผู้ร้องทุกข์
- (๔) สรุปคำแก้คำร้องทุกข์
- (๕) ข้อเท็จจริงที่ได้จากการแสวงหาเพิ่มเติม (ถ้ามี)
- (๖) ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัย
- (๗) คำวินิจฉัยแต่ละประเด็นพร้อมทั้งเหตุผล
- (๘) สรุปคำวินิจฉัยที่กำหนดให้คู่กรณีปฏิบัติหรือดำเนินการต่อไป

คำวินิจฉัยในเรื่องร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่ง ต้องลงลายมือชื่อของผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ที่วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นั้นด้วย

กรณีมีเหตุจำเป็นที่ทำให้กรรมการผู้ใดไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ก็ให้ประธาน ก.พ.ค.ตร. จดแจ้งเหตุดังกล่าวไว้ในคำวินิจฉัยนั้นด้วย

กรณีที่กรรมการผู้ใดมีความเห็นแย้ง ให้มีสิทธิทำความเห็นแย้งของตนรวมไว้ในคำวินิจฉัยได้

ข้อ ๑๙ กรณีที่มีได้ดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือกฎ ก.พ.ค.ตร. ในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาในการเสนอเรื่องร้องทุกข์และตรวจคำร้องทุกข์ การแสวงหาข้อเท็จจริง การสรุปสำนวน การรับฟังพยานหลักฐาน หรือในการดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างอื่นก่อนมีคำวินิจฉัย เมื่อ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวนเห็นสมควร หรือเมื่อคู่กรณีฝ่ายที่เสียหายเนื่องจากการที่มีได้ปฏิบัติเช่นนั้น มีคำขอ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวนมีอำนาจสั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบทั้งหมด หรือบางส่วน หรือสั่งแก้ไขหรือมีคำสั่งในเรื่องนั้นอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร

การขอเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบตามวรรคหนึ่ง คู่กรณีฝ่ายที่เสียหายอาจยกขึ้นได้ ไม่ว่าเวลาใด ๆ ก่อนมีคำสั่งหรือคำวินิจฉัย แต่ต้องไม่เกินแปดวันนับแต่วันที่ทราบถึงเหตุดังกล่าว หรือมีได้ให้สัตยาบันแก่การนั้น

การเพิกถอนกระบวนการพิจารณาตามวรรคหนึ่ง อันมิใช่เรื่องที่คู่กรณีละเลยไม่ดำเนินการพิจารณาเรื่องนั้นภายในระยะเวลาที่กฎหมาย กฎ ก.พ.ค.ตร. หรือ ก.พ.ค.ตร. หรือที่กรรมการเจ้าของสำนวนกำหนดไว้ ไม่ตัดสิทธิคู่กรณีนั้นในอันที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณานั้นใหม่ให้ถูกต้องได้

ข้อ ๒๐ การทำคำขอหรือคำร้องต่อ ก.พ.ค.ตร. ในกระบวนการพิจารณาของ ก.พ.ค.ตร. ให้ทำเป็นหนังสือ เว้นแต่ ก.พ.ค.ตร. จะอนุญาตให้ทำด้วยวาจา ในกรณีเช่นนี้ ให้ ก.พ.ค.ตร. พิจารณา จดแจ้งข้อความนั้นไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณา

ข้อ ๒๑ ให้มีการจดแจ้งรายงานการไต่สวน การดำเนินกระบวนการพิจารณาหรือการประชุมพิจารณาไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณาในสำนวนเรื่องร้องทุกข์ทุกครั้ง

รายงานกระบวนการพิจารณานั้น ให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับเลขเรื่องที่ ชื่อกรรมการเจ้าของสำนวน ชื่อคู่กรณี สถานที่ วันและเวลาที่ดำเนินการ ข้อความโดยย่อเกี่ยวกับเรื่องที่กระทำและลายมือชื่อ

กรรมการเจ้าของสำนวน ในกรณีที่กระบวนพิจารณาใดกระทำต่อหน้าคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือพยาน ให้คู่กรณีหรือพยานดังกล่าวลงลายมือชื่อไว้ในรายงานกระบวนพิจารณาด้วย

ข้อ ๒๒ ถ้าคู่กรณี พยาน หรือบุคคลใด ต้องลงลายมือชื่อในกระบวนพิจารณา หากไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ จะต้องลงลายพิมพ์นิ้วมือ แงงใด หรือเครื่องหมายอย่างอื่นแทนการลงลายมือชื่อ ในรายงานกระบวนพิจารณา บันทึก หรือเอกสารใด เพื่อแสดงการรับรู้รายงานหรือบันทึกนั้น หรือเพื่อรับรองการอ่านหรือส่งเอกสารนั้น หากกระทำโดยมีพยานลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วยสองคนแล้ว ให้ถือเสมือนกับการลงลายมือชื่อ แต่ถ้ากระทำต่อหน้า ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวน แล้วแต่กรณี ไม่จำเป็นต้องลงลายมือชื่อของพยานสองคนรับรอง

ถ้าคู่กรณี พยาน หรือบุคคลที่จะต้องลงลายมือชื่อในรายงานกระบวนพิจารณา บันทึก หรือเอกสารดังกล่าวลงลายมือชื่อไม่ได้หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อให้ชัดเจนเหตุที่ไม่มีการลงลายมือชื่อ เช่นว่านั้นไว้

ข้อ ๒๓ การยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานต่อ ก.พ.ค.ตร. คู่กรณีจะยื่นด้วยตนเองหรือมอบฉันทะ ให้ผู้อื่นยื่น หรือจะส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ ในกรณีที่ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ให้ถือว่า วันที่ไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ช่องส่งเอกสารเป็นวันที่ยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานต่อ ก.พ.ค.ตร.

การมอบฉันทะให้ผู้อื่นยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐาน ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้มอบ ผู้รับมอบและพยาน

ข้อ ๒๔ กรณีที่ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวน ต้องแจ้งข้อความหรือต้องส่งเอกสารใด ให้แก่คู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้แจ้งข้อความเป็นหนังสือและส่งเอกสารทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ เว้นแต่ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวนจะมีคำสั่งให้แจ้งข้อความหรือส่งเอกสาร โดยวิธีอื่น

ข้อ ๒๕ การแจ้งข้อความเป็นหนังสือหรือส่งเอกสารทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่า วันที่ระบุในใบตอบรับเป็นวันที่ได้รับแจ้ง หากไม่ปรากฏวันที่ในใบตอบรับ ให้ถือว่าวันที่ครบกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันที่ส่งสำหรับกรณีส่งภายในประเทศ หรือเมื่อครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำหรับกรณี ส่งไปยังต่างประเทศเป็นวันที่ได้รับแจ้ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น หรือไม่ได้รับ

การแจ้งข้อความหรือส่งเอกสารโดยวิธีอื่นตามคำสั่ง ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวน ให้ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวนกำหนดวันที่ถือว่าผู้รับได้รับแจ้งไว้ด้วย

ข้อ ๒๖ การแจ้งข้อความเป็นหนังสือหรือส่งเอกสารโดยวิธีให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่น นำไปส่ง ถ้าผู้รับไม่ยอมรับหรือถ้าในขณะที่นำไปส่งไม่พบผู้รับ ให้วางหรือปิดหนังสือหรือเอกสารนั้น ไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานที่นั้น ต่อหน้าเจ้าพนักงานตำรวจ ข้าราชการอื่น พนักงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น กำนัน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และให้ถือว่า ผู้รับได้รับแจ้งในวันที่วางหรือปิดหนังสือหรือเอกสารนั้น

กรณีที่ไม่พบผู้รับ จะส่งหนังสือหรือเอกสารแก่บุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้นก็ได้ และให้ถือว่าผู้รับได้รับแจ้งในวันที่ได้ส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่บุคคลนั้น

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ส่ง วาง หรือปิดหนังสือ หรือเอกสาร ในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกและให้บุคคลผู้นำไปส่งมอบใบรับลงลายมือชื่อผู้รับหรือมอบรายงานการส่งหนังสือหรือเอกสารลงลายมือชื่อบุคคลผู้นำไปส่งเพื่อรวมไว้ในสำนวน

ใบรับหรือรายงานตามวรรคสาม ต้องระบุวิธีส่ง เวลา วันเดือนปีที่ส่งหนังสือหรือเอกสารรวมทั้งชื่อบุคคลผู้นำไปส่ง ใบรับหรือรายงานดังกล่าวจะทำโดยวิธีจดลงไว้ที่หนังสือหรือเอกสารต้นฉบับซึ่งยื่นต่อ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวนก็ได้

ข้อ ๒๗ เอกสารหรือพยานหลักฐานที่คู่กรณียื่นต่อ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวน หรือที่ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวนได้มา ให้เปิดโอกาสให้คู่กรณีขอตรวจดู ทราบ คัดสำเนา หรือขอสำเนาอันรับรองถูกต้อง ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวน อาจส่งสำเนาให้คู่กรณีตามกฎ ก.พ.ค.ตร. นี้ เว้นแต่กรณีที่มิมีกฎหมายคุ้มครองให้ไม่ต้องเปิดเผย หรือกรณีที่ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวน เห็นว่าจำเป็นจะต้องไม่เปิดเผย เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินงานของรัฐ

กรณีที่เอกสารหรือพยานหลักฐานมีการกำหนดชั้นความลับไว้ มีข้อความที่ไม่เหมาะสมหรือมีข้อความที่อาจเป็นการดูหมิ่นหรือหมิ่นประมาทบุคคลใด ให้อยู่ในดุลพินิจของ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวน ที่จะไม่เปิดโอกาสให้คู่กรณีขอตรวจดู ทราบ คัดสำเนา ขอสำเนาอันรับรองถูกต้อง หรือไม่ส่งสำเนาให้คู่กรณี ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดอำนาจ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวนที่จะจัดทำบันทึกสรุปเรื่องและเปิดโอกาสให้คู่กรณีขอตรวจดู ทราบ หรือคัดสำเนาสรุปเรื่อง หรือขอสำเนาอันรับรองถูกต้องของสรุปเรื่อง หรือส่งสำเนาสรุปเรื่องดังกล่าวให้คู่กรณี

ข้อ ๒๘ คู่กรณี พยาน หรือบุคคลภายนอกไม่อาจขอตรวจดูหรือขอคัดสำเนาเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นการภายในกระบวนการพิจารณา ทั้งไม่อาจขอสำเนาอันรับรองถูกต้องของเอกสารนั้น

ข้อ ๒๙ การตรวจดูหรือการคัดสำเนาเอกสารในสำนวน ให้ผู้ขอหรือบุคคลซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ขอเป็นผู้ตรวจดูหรือคัด ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประธาน ก.พ.ค.ตร. กำหนดเพื่อความสะดวกหรือเพื่อความปลอดภัยของเอกสารนั้น

ห้ามคัดสำเนาคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวน ก่อนที่จะมีการแจ้งคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้น

การรับรองสำเนาเอกสาร ให้เจ้าหน้าที่ตามที่ประธาน ก.พ.ค.ตร. กำหนด เป็นผู้รับรอง

ข้อ ๓๐ ถ้าสำนวน เอกสารของคู่กรณี พยานหลักฐาน รายงานกระบวนการพิจารณา คำวินิจฉัยหรือเอกสารอื่นใดที่รวมไว้ในสำนวนซึ่งยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา หรือรอการดำเนินการตามคำวินิจฉัยสูญหายไป หรือบุบสลายทั้งหมดหรือบางส่วน และกรณีดังกล่าวเป็นการขัดข้องต่อการพิจารณาวินิจฉัย การมีคำสั่ง หรือการดำเนินการตามคำวินิจฉัย เมื่อ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการ

เจ้าของสำนวนเห็นสมควรหรือคู่กรณีฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีคำขอ ให้ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวน ส่งให้คู่กรณีหรือบุคคลผู้ถือเอกสารนั้น นำสำเนาที่รับรองถูกต้องมาส่งต่อ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวน ถ้าสำเนาเช่นนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนหาไม่ได้ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวน อาจมีคำวินิจฉัยให้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นใหม่ หรือมีคำสั่งอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๓๑ การรับส่งเอกสาร การยื่นเอกสาร การส่งพยานหลักฐาน การปฏิบัติเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือการดำเนินการอื่นใดที่ได้กำหนดไว้ตามกฎหมาย ก.พ.ค.ตร. นี้ ประธาน ก.พ.ค.ตร. อาจกำหนดโดยจัดทำเป็นประกาศ ก.พ.ค.ตร.

ข้อ ๓๒ กรณีที่กฎหมายมิได้กำหนดเรื่องระยะเวลาไว้เป็นอย่างอื่น ระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.ค.ตร. หรือตามที่ ก.พ.ค.ตร. กรรมการเจ้าของสำนวน หรือผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์กำหนดเมื่อ ก.พ.ค.ตร. กรรมการเจ้าของสำนวน หรือผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นสมควรหรือคู่กรณีมีคำขอ ก.พ.ค.ตร. กรรมการเจ้าของสำนวน หรือผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ มีอำนาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๓๓ การนับระยะเวลาตามกฎหมาย ก.พ.ค.ตร. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันที่เริ่มเปิดทำการใหม่ต่อจากวันที่หยุดราชการนั้นเป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ข้อ ๓๔ กรณีที่กฎ ก.พ.ค.ตร. นี้ มิได้กำหนดเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ ให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๒

การร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป

ข้อ ๓๕ การร้องทุกข์ที่เกิดจากผู้บังคับบัญชาและกฎหมายไม่ได้บัญญัติให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.ตร. แต่ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปนั้น ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชา ดังนี้

(๑) กรณีที่เกิดจากผู้บังคับบัญชาระดับรองผู้บังคับการหรือเทียบเท่าลงมา ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับกองบังคับการ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ที่ทำให้เกิดเหตุร้องทุกข์ และให้ผู้บังคับบัญชานั้นเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๒) กรณีที่เกิดจากผู้บังคับบัญชาระดับรองผู้บัญชาการ หรือเทียบเท่าลงมาถึงผู้บังคับการหรือเทียบเท่า ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับกองบัญชาการ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ที่ทำให้เกิดเหตุร้องทุกข์ และให้ผู้บังคับบัญชานั้นเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๓) กรณีอื่นนอกเหนือจาก (๑) หรือ (๒) ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

กรณีที่เกิดจากผู้บังคับบัญชาที่อยู่ในฐานะเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งใด ให้ถือว่าเหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้ดำรงตำแหน่งที่ผู้นั้นรักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนนั้น

ข้อ ๓๖ เมื่อได้รับคำร้องทุกข์ตามข้อ ๑๐ ให้มีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว

ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นส่งคำชี้แจงและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ประกอบการพิจารณาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๓๗ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์ เว้นแต่มีเหตุขัดข้องที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินสามสิบวัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องและแนวทางการดำเนินงานให้ปรากฏไว้ด้วย

ข้อ ๓๘ การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ส่วนใดที่มีได้กำหนดไว้ในหมวดนี้ ให้นำความในหมวด ๓ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๓๙ ผู้ร้องทุกข์ผู้ใดไม่พอใจคำวินิจฉัยของผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค.ตร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำวินิจฉัย โดยให้นำความในหมวด ๓ มาบังคับใช้

หมวด ๓

การร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.ตร.

ส่วนที่ ๑

การยื่นคำร้องทุกข์ การตรวจคำร้องทุกข์

ข้อ ๔๐ การร้องทุกข์ที่เกิดจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกองบัญชาการขึ้นไป หรือกรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมในการเรียงลำดับอาวุโสหรือในการแต่งตั้ง หรือเห็นว่ากฎ ก.ตร. ที่ออกมาใช้บังคับขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ หรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.ตร.

กรณีที่เกิดจากผู้บังคับบัญชาที่อยู่ในฐานะเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งใด ให้ถือว่าเหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้ดำรงตำแหน่งที่ผู้นั้นรักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนแล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๑ คำร้องทุกข์ที่เจ้าพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์ได้รับไว้แล้ว ให้ลงทะเบียนเรื่องร้องทุกข์ในสารบบและตรวจคำร้องทุกข์ในเบื้องต้น ดังนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าสมบูรณ์ครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ ให้เสนอคำร้องทุกข์ดังกล่าว ต่อประธาน ก.พ.ค.ตร. เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๒) ถ้าเห็นว่าไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ ให้แนะนำ ให้ผู้ร้องทุกข์แก้ไขให้ครบถ้วนภายในเจ็ดวันหรือระยะเวลาที่กำหนด หากผู้ร้องทุกข์ไม่แก้ไขหรือไม่ดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้บันทึกไว้แล้วเสนอประธาน ก.พ.ค.ตร. เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๓) ถ้าเห็นว่าข้อที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วนนั้น เป็นกรณีที่ไม่อาจแก้ไขให้ถูกต้องได้หรือไม่ อยู่ในอำนาจ ก.พ.ค.ตร. จะรับไว้พิจารณา ให้บันทึกไว้แล้วเสนอประธาน ก.พ.ค.ตร. เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

กรณีที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์โดยเร่งด่วนตามส่วนที่ ๗ เมื่อเจ้าพนักงาน ผู้รับคำร้องทุกข์ลงทะเบียนเรื่องร้องทุกข์ในสารบบแล้ว ให้เสนอประธาน ก.พ.ค.ตร. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๔๖ ต่อไป

ส่วนที่ ๒

การคัดค้านกรรมการ

ข้อ ๔๒ ผู้ร้องทุกข์หรือคู่กรณีในการร้องทุกข์อาจคัดค้านกรรมการ ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งทุกข์

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องทุกข์

(๔) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางการสมรสกับบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์

การคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธาน ก.พ.ค.ตร. ก่อนที่ ก.พ.ค.ตร. จะพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ โดยต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในคำคัดค้าน ด้วยว่าจะทำให้การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ไม่ได้รับความจริงและความยุติธรรมอย่างไรด้วย

ข้อ ๔๓ เมื่อมีการยื่นคำคัดค้านกรรมการคนใด ให้ประธาน ก.พ.ค.ตร. แจ้งให้กรรมการ ที่ถูกคัดค้านงดการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องการคัดค้านนั้นไว้จนกว่าจะได้มีการชี้ขาดในเรื่องนั้น

การพิจารณาคำคัดค้านให้นำเรื่องเสนอ ก.พ.ค.ตร. เพื่อพิจารณา ถ้าที่ประชุมมีมติ ให้กรรมการผู้ถูกคัดค้านปฏิบัติหน้าที่ต่อไปด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการ ที่ไม่ถูกคัดค้าน ก็ให้กรรมการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ มติดังกล่าวให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ และให้เป็นที่สุด

ข้อ ๔๔ กรรมการผู้ใดเห็นว่าตนมีกรณีอื่นอาจถูกคัดค้านได้ตามข้อ ๔๒ หรือเห็นว่ามีเหตุอื่น อาจจะมีการกล่าวอ้างในภายหลังได้ว่า ตนไม่อยู่ในฐานะที่จะปฏิบัติหน้าที่โดยเที่ยงธรรมและประสงค์ขอถอนตัว จากการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้งดการปฏิบัติหน้าที่และแจ้งต่อประธาน ก.พ.ค.ตร. โดยให้นำข้อ ๔๓ มาใช้บังคับ

ข้อ ๔๕ การกระทำใด ๆ ของกรรมการที่ได้กระทำไปก่อนงดการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๔๓ และข้อ ๔๔ ย่อมไม่เสียไป เว้นแต่กรรมการผู้เข้าปฏิบัติหน้าที่แทนจะเห็นสมควรดำเนินการ ส่วนหนึ่งส่วนใดใหม่

ส่วนที่ ๓

การจ่ายสำนวน การสั่งรับ หรือไม่รับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณา

ข้อ ๔๖ ให้ประธาน ก.พ.ค.ตร. มอบหมายกรรมการคนหนึ่งเป็นกรรมการเจ้าของสำนวน

ข้อ ๔๗ ให้กรรมการเจ้าของสำนวนพิจารณาคำร้องทุกข์ ดังนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าคำร้องทุกข์ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ให้มีคำสั่งรับคำร้องทุกข์ และแสวงหาข้อเท็จจริงต่อไป

(๒) ถ้าเห็นว่าคำร้องทุกข์ไม่ชัดเจนหรือไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ให้สั่งให้ ผู้ร้องทุกข์แก้ไขภายในเจ็ดวันหรือระยะเวลาที่กำหนด หากผู้ร้องทุกข์ไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เสนอ ก.พ.ค.ตร. เพื่อพิจารณามีคำวินิจฉัย

(๓) ถ้าเห็นว่าคำร้องทุกข์ต้องห้ามรับไว้พิจารณาตามข้อ ๔๘ ให้เสนอ ก.พ.ค.ตร. เพื่อพิจารณามีคำวินิจฉัย

ข้อ ๔๘ ห้ามมิให้รับคำร้องทุกข์ซึ่งมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ไว้พิจารณา

(๑) คำร้องทุกข์ที่ไม่อยู่ในอำนาจการวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ตร. ตามข้อ ๘ และข้อ ๔๐

(๒) ผู้ร้องทุกข์มิใช่เป็นผู้มีสิทธิร้องทุกข์ตามข้อ ๘

(๓) ผู้ร้องทุกข์มิใช่เป็นบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้มีสิทธิร้องทุกข์แทนตามข้อ ๑๒

(๔) ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามข้อ ๘ และข้อ ๓๙

(๕) เรื่องที่เคยมีการร้องทุกข์มาก่อนและอยู่ระหว่างพิจารณาหรือเป็นคำร้องทุกข์ที่ได้มีคำวินิจฉัย หรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว

(๖) ก.พ.ค.ตร. ได้พิจารณาวินิจฉัยตามข้อ ๔๗ (๒) และได้มีคำสั่งไม่รับคำร้องทุกข์แล้ว

ข้อ ๔๙ เมื่อ ก.พ.ค.ตร. ได้รับความเห็นของกรรมการเจ้าของสำนวนที่มีความเห็นเสนอไม่รับ เรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๔๗ (๓) ถ้าเห็นว่าคำร้องทุกข์ที่รับไว้พิจารณาได้ ก็ให้สั่งรับคำร้องทุกข์นั้นไว้พิจารณา และให้กรรมการเจ้าของสำนวนแสวงหาข้อเท็จจริงต่อไป แต่ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์ต้องห้ามมิให้รับไว้ พิจารณาลักษณะใดลักษณะหนึ่งตามข้อ ๔๘ ให้ ก.พ.ค.ตร. มีคำวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องทุกข์นั้นไว้พิจารณา และสั่งจำหน่ายเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวออกจากสารบบ

ส่วนที่ ๔

การแสวงหาข้อเท็จจริง

ข้อ ๕๐ เมื่อกรรมการเจ้าของสำนวนมีคำสั่งรับคำร้องทุกข์แล้ว ให้มีคำสั่งให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ ทำคำแก้คำร้องทุกข์โดยส่งสำเนาคำร้องทุกข์และสำเนายานหลักฐานไปด้วย ในกรณีที่เห็นสมควร จะกำหนดประเด็นให้คู่กรณีในการร้องทุกข์จัดทำคำแก้คำร้องทุกข์เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาด้วยก็ได้

กรณีที่พยานหลักฐานประกอบคำร้องทุกข์มีปริมาณหรือสภาพที่ทำให้การส่งสำเนาให้แก่คู่กรณี ในการร้องทุกข์เป็นภาระอย่างมาก ให้แจ้งคู่กรณีในการร้องทุกข์ทราบ เพื่อขอตรวจดู ณ ที่ทำการ ก.พ.ค.ตร.

ข้อ ๕๑ ให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ทำคำแก้คำร้องทุกข์โดยชัดแจ้งตามที่ปรากฏในคำร้องทุกข์ และคำขอท้ายคำร้องทุกข์รวมทั้งประเด็นที่กำหนด พร้อมส่งสำเนายานหลักฐานที่เกี่ยวข้องภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้ทำคำแก้คำร้องทุกข์หรือภายในระยะเวลาที่กรรมการเจ้าของสำนวนกำหนด

ข้อ ๕๒ กรณีที่กรรมการเจ้าของสำนวนเห็นว่าคำแก้คำร้องทุกข์ของคู่กรณีในการร้องทุกข์ ไม่ครบถ้วนหรือชัดแจ้ง จะสั่งให้คู่กรณีในการร้องทุกข์แก้ไขหรือเพิ่มเติมก็ได้

ข้อ ๕๓ เมื่อคู่กรณีในการร้องทุกข์ยื่นคำแก้คำร้องทุกข์แล้ว ให้กรรมการเจ้าของสำนวน ส่งสำเนาคำแก้คำร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนายานหลักฐานให้ผู้ร้องทุกข์ทราบ

ข้อ ๕๔ กรรมการเจ้าของสำนวนมีอำนาจสั่งให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ส่งพยานหลักฐาน รวมทั้งเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องภายในเวลาที่กำหนด หรือส่งตัวข้าราชการตำรวจในสังกัดมาให้ถ้อยคำ หรือมีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งพยานหลักฐานหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการแสวงหาข้อเท็จจริง รวมทั้งให้มีอำนาจ เรียกคู่กรณีมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมต่อ ก.พ.ค.ตร. ตามที่เห็นสมควร โดยให้บันทึกการได้มา ของพยานหลักฐานหรือเอกสารให้ปรากฏในสำนวนด้วย

ส่วนที่ ๕

การสรุปสำนวน

ข้อ ๕๕ เมื่อกรรมการเจ้าของสำนวนได้พิจารณาข้อเท็จจริงจากคำร้องทุกข์ คำแก้คำร้องทุกข์ ของคู่กรณี รวมทั้งข้อเท็จจริงอื่นที่ได้มาจากการแสวงหาข้อเท็จจริง แล้วเห็นว่าไม่มีกรณีที่จะต้องแสวงหา ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้มีคำสั่งกำหนดวันใดวันหนึ่งเป็นวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงในเรื่องนั้น แล้วแจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบวัน บรรดาคำร้องทุกข์ เพิ่มเติม คำแก้คำร้องทุกข์ คำชี้แจง รวมทั้งพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่ยื่นหลังวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง ไม่ให้รับไว้เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนร้องทุกข์ และไม่ต้องส่งสำเนาให้คู่กรณีที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๕๖ เมื่อได้ข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นั้นแล้ว ให้กรรมการเจ้าของสำนวนจัดทำบันทึกสรุปสำนวนเสนอต่อ ก.พ.ค.ตร. เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

บันทึกสรุปสำนวนตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) ชื่อผู้ร้องทุกข์และคู่กรณีในการร้องทุกข์

(๒) สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากคำร้องทุกข์และเอกสารอื่น ๆ รวมทั้งพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่ปรากฏในสำนวนและสรุปคำขอของผู้ร้องทุกข์

(๓) ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยทั้งข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง

(๔) ความเห็นของกรรมการเจ้าของสำนวนเกี่ยวกับประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยและคำขอของผู้ร้องทุกข์

ส่วนที่ ๖

การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์

ข้อ ๕๗ ก่อนที่ ก.พ.ค.ตร. จะพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์เรื่องใด ให้กรรมการเจ้าของสำนวนแจ้งวันประชุมพิจารณาวินิจฉัยให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และคู่กรณีมีสิทธิยื่นคำแถลงเป็นหนังสือต่อ ก.พ.ค.ตร. ก่อนที่จะพิจารณาวินิจฉัยและมีมติในเรื่องนั้น หรือมาแถลงด้วยวาจาต่อ ก.พ.ค.ตร. ในการประชุมพิจารณาวินิจฉัยก็ได้

คำแถลงตามวรรคหนึ่ง จะยกข้อเท็จจริงที่มีเคยได้ยกขึ้นอ้างไว้แล้วไม่ได้ เว้นแต่เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นประเด็นสำคัญ ซึ่งคู่กรณีสามารถพิสูจน์ได้ว่ามีเหตุจำเป็นหรือพฤติการณ์พิเศษที่ทำให้ไม่อาจเสนอต่อ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวนก่อนหน้านั้น แต่ ก.พ.ค.ตร. จะรับฟังข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ต่อเมื่อได้เปิดโอกาสให้คู่กรณีอีกฝ่ายแสดงพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงหักล้างแล้ว

ข้อ ๕๘ การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องทุกข์ เว้นแต่มีเหตุขัดข้องที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินสามสิบวัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องและแนวทางการดำเนินงานให้ปรากฏไว้ด้วย

ข้อ ๕๙ การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ก.พ.ค.ตร. มีอำนาจไม่รับเรื่องร้องทุกข์ ยกคำร้องทุกข์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไข หรือยกเลิกคำสั่ง และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์ หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

กรณีที่ ก.พ.ค.ตร. เห็นสมควรเยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมอาจกำหนดไว้ในคำวินิจฉัย โดยให้คำนึงถึงความเสียหายที่ชัดเจนซึ่งผู้ร้องทุกข์ได้รับ รวมทั้งสิทธิประโยชน์ของผู้ร้องทุกข์ที่พึงได้รับตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากความเสียหายที่เกิดขึ้นประกอบด้วย

ข้อ ๖๐ เมื่อได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้ว ให้แจ้งคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้นให้คู่กรณีทราบ

หนังสือแจ้งผู้ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมในการเรียงลำดับอาวุโส หรือในการแต่งตั้งให้แจ้งสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดด้วย

ข้อ ๖๑ ในการประชุมเพื่อพิจารณาวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ตร. ให้ผู้ช่วยเลขานุการ ก.พ.ค.ตร. และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมายจาก ก.พ.ค.ตร. เข้าร่วมชี้แจงและตอบข้อซักถามต่อที่ประชุมด้วย เว้นแต่ ก.พ.ค.ตร. จะพิจารณาเป็นอย่างอื่นเป็นกรณีไป

ข้อ ๖๒ การประชุมเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ถ้ากฎ ก.พ.ค.ตร. ไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้นำระเบียบ ก.พ.ค.ตร. ว่าด้วยการประชุมของ ก.พ.ค.ตร. มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๗

การพิจารณาวินิจฉัยโดยเร่งด่วน

ข้อ ๖๓ นอกจากที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๑ ถึงส่วนที่ ๖ กรณีที่พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดระยะเวลาการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับการเรียงลำดับอาวุโส หรือในการแต่งตั้งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน หรือกรณีที่กรรมการเจ้าของสำนวนพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุจำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัยโดยเร่งด่วน เมื่อกรรมการเจ้าของสำนวนรับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณาแล้ว ให้มีคำสั่งให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ทำคำแก้คำร้องทุกข์โดยชัดแจ้งตามที่ปรากฏในคำร้องทุกข์และคำขอ ท้ายคำร้องทุกข์ พร้อมส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องภายในเจ็ดวันหรือภายในระยะเวลาที่กำหนด นับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้แก้คำร้องทุกข์

ข้อ ๖๔ เมื่อคู่กรณีในการร้องทุกข์ทำคำแก้คำร้องทุกข์แล้ว ให้กรรมการเจ้าของสำนวน ส่งสำเนาคำแก้คำร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนายานหลักฐานให้ผู้ร้องทุกข์ทราบ

ข้อ ๖๕ เมื่อกรรมการเจ้าของสำนวนได้พิจารณาข้อเท็จจริงจากคำร้องทุกข์ คำแก้คำร้องทุกข์ ของคู่กรณีแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอต่อการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้มีคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ หรือคู่กรณีในการร้องทุกข์หรือผู้เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี ชี้แจงเพิ่มเติมเป็นหนังสือหรือนัดมาให้ถ้อยคำโดยเร็ว แต่หากเห็นว่าข้อเท็จจริงจากคำร้องทุกข์และคำแก้คำร้องทุกข์เพียงพอต่อการพิจารณาวินิจฉัยแล้ว ให้กรรมการเจ้าของสำนวนแจ้งกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน หรือภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้แจ้งวันประชุมเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นั้นไปพร้อมกัน โดยกำหนดนัดไม่เกินเจ็ดวันหลังจากวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือเวลาตามสมควร

ข้อ ๖๖ กรณีมีเหตุสุดวิสัยหรือความจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการส่วนหนึ่งส่วนใดในส่วนที่ ๗ นี้ ให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กฎหมาย หรือ ก.พ.ค.ตร. หรือกรรมการเจ้าของสำนวนกำหนด ให้บันทึก เหตุดังกล่าวไว้และเร่งรัดให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

การดำเนินการอื่นใดนอกเหนือจากรวบรวมหนึ่งและไม่ได้กำหนดไว้ในส่วนที่ ๗ นี้ ให้นำส่วนที่ ๑ ถึงส่วนที่ ๖ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๖๗ ก่อนที่ ก.พ.ค.ตร. จะพิจารณาวินิจฉัยเรื่องการเรียงลำดับอาวุโสหรือการแต่งตั้งตามมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ และวินิจฉัยว่ากรณีเรื่องใดที่ผู้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ก.พ.ค.ตร. ต้องให้ผู้บังคับบัญชานั้นมีโอกาสที่จะทราบข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าวได้อย่างเพียงพอและได้มีโอกาสโต้แย้งแสดงเหตุผลการใช้ดุลพินิจ รวมทั้งแสดงพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๘

การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ นิติกรผู้รับผิดชอบสำนวน และเจ้าพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์

ข้อ ๖๘ ให้ผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ในฐานะผู้ช่วยเลขาธิการ ก.พ.ค.ตร. มอบหมายนิติกรของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ เป็นนิติกรผู้รับผิดชอบสำนวน เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของกรรมการเจ้าของสำนวน หรือปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๖๙ ให้ผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ในฐานะผู้ช่วยเลขาธิการ ก.พ.ค.ตร. มอบหมายเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นเจ้าหน้าที่ในการประชุมพิจารณาวินิจฉัย เจ้าพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์ เพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์ การตรวจคำร้องทุกข์ และงานทางธุรการอย่างอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗๐ บรรดาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของ ก.พ.ค.ตร. ที่ได้ยื่นและรับไว้ก่อนมีการแต่งตั้ง ก.พ.ค.ตร. และได้มีการแสวงหาข้อเท็จจริงโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ขณะนั้นไปแล้วทั้งหมดหรือบางส่วน ให้การดำเนินการนั้นเป็นอันใช้ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

สมรรถชัย วิชาลาภรณ์

ประธานกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.พ.ค.ตร. ฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๕) และมาตรา ๑๔๘ วรรคสี่ บัญญัติให้ระยะเวลาการร้องทุกข์ การร้องทุกข์ และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.ตร. จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.พ.ค.ตร. นี้